

ježto Marie F-ová není podmětem, proti němuž exekuční titul zní a proti kterému povolená exekuce má být vykonána, jen za předpokladů § 262 ex. ř. Na tom nic nemění okolnost, že snad vymáhající věřitelka nevěděla v době podání exekučního návrhu o tom, že pozůstalost po Františku F-ovi v té době již byla odevzdána universální dědičce Marii F-ové, neboť věci vymáhající věřitelky, by se bezprostředně před podáním exekučního návrhu přesvědčila o stavu řízení pozůstalostního po Františku F-ovi a podle toho exekuční návrh uzpůsobila. Neučinivši tak, musí následky tohoto opomenutí sama nésti, třebaže stěžovatelka Marie F-ová jako dědička ručí po odevzdání pozůstalosti Františka F-a za dluhy pozůstalostní svým jménem, ovšem jen pokud pozůstalost stačí, ježto se přihlásila s dobrodiním inventáře. Podle obsahu exekučního návrhu byla vymáhající věřitelce povolena exekuce výslovně proti pozůstalosti po Františku F-ovi a nemohla proto proti Marii F-ové být vykonána, neboť v době výkonu exekuce zde již pozůstalostního jmění nebylo, nýbrž bylo zde již jen jmění dědičky Marie F-ové, proti které exekuce nebyla povolena. Nebyla proto v době výkonu exekuce proti pozůstalosti po Františku F-ovi Marie F-ová osobou, proti které exekuční titul zněl a nemohly tudíž věci v její držbě jsoucí bez jejího souhlasu pro pohledávku vymáhající věřitelky být zabaveny.

Čís. 8283.

Dlužník jest oprávněn složit podle § 1425 obč. zák. dlužný peníz na soudě z důvodů, které se vyskytly v osobě věřitelově, tak zejména činí-li si na peníz ten nárok více osob. Tak jest tomu, činí-li si nárok na kupní cenu nejen prodávatel, nýbrž i třetí osoby z důvodu ručení kupitelova podle § 1409 obč. zák. Zda jsou splněny podmínky ručení kupitelova podle § 1409 obč. zák., nelze řešiti ve sporu prodávatele proti kupiteli o zaplacení (nedoplatku) kupní ceny.

(Rozh. ze dne 8. září 1928, Rv I 1828/27.)

Žalobce domáhal se na žalovaných zaplacení 90.000 Kč jakožto nedoplatku kupní ceny za prodaný mlýn. Procesní soud prvního st. l. uznal žalované povinnými zaplatiti žalobci hotově 72.364 Kč 84 h a zbytek 17.635 Kč 16 h složit na soudě. Odvolací soud nevyhověl odvolání ani té ani oné strany.

Nejvyšší soud nevyhověl dovolání žalobce.

Důvody:

Žalobce opřel žalobní nárok o to, že žalovaní manželé koupili od něho trhovou smlouvou ze dne 1. června 1926 mlýn s pozemky, se zařízením mlýnským a pekařským a vodní silou za 175.000 Kč, na něž hotově zaplatili 5.000 Kč, převzali k zaplacení hypotekární pohledávky spořitelny města J. 60.000 Kč a 20.000 Kč a měli dne 1. června 1926 zaplatiti nedoplatek kupní ceny 90.000 Kč. Poněvadž tak neučinili, na-

vrhl, by byli odsouzeni k zaplacení nedoplatku kupní ceny 90.000 Kč. Žalovaní navrhli zamítnutí žaloby z důvodu, že prý nejsou nyní povinni platiti, poněvadž se na nich domáhají věřitelé žalobcovi podle § 1409 obč. zák. zaplacení 17.635 Kč 16 h, firma F. 5.483 Kč 63 h jako tržové ceny za kamna pekárenská do mlýna dodaná, k nimž si vyhradila právo vlastnické, a inž. K. a O. J-ovi odměny 12.151 Kč 58 h za práce a opravy ve mlýně. Rozsudkem prvního soudu byli žalovaní odsouzeni, by z tržové ceny za mlýn zaplatili hotově žalobci 72.364 Kč 85 h a by zbytek 17.635 Kč 16 h složili do soudního deposita jak pro žalobce, tak i pro věřitele firmu F. a inž. Karla a Oskara J. podle § 1425 obč. zák. z důvodu, že si na tuto pohledávku činí nárok více věřitelů a není jisto, komu z nich přísluší. Proti tomuto rozsudku odvolaly se obě strany, žalobce proto, že mu nebyl přiřknut k zaplacení celý nedoplatek tržové ceny 90.000 Kč, nýbrž jen 72.364 Kč 85 h, a žalovaní proto, že nebyla žaloba zamítnuta pro tentokráte. Odvolací soud potvrdil rozsudek soudu prvního. V dovolání je jen žalobce. Rozhodné důležitosti pro posouzení právní stránky případu (§ 503 čís. 4 c. ř. s.) jen jen otázka, zda jsou tu podmínky soudního složení podle § 1425 obč. zák., zda žalovaní jsou k tomuto složení povinni a zda mohou k němu býti odsouzeni. Dlužník jest oprávněn podle § 1425 obč. zák. složit dlužný peníz k soudu z důležitých důvodů, které se vyskytly v osobě věřitelově, zejména, činí-li si na peníz ten nárok více osob (srv. rozh. čís. 1388 ve sbírce Nowakově, rozh. 3175, 3369, 4747 sb. n. s.). Příklad ten zde jest, neboť, jak nesporno, činí si na tržovou cenu nárok nejen žalobce, nýbrž i firma F. a inž. Karel a Oskar J-ovi, tito z důvodu § 1409 obč. zák., jelikož žalovaní převzali žalobcův mlýn, tedy jeho podnik, jenž prý tvoří jeho jediné jmění a znali prý při jeho převzetí žalobcovy dluhy proti firmě F. a proti inž. Karlu a Oskaru J-ovým, jichž zaplacení z tržové ceny za mlýn se tito domáhají. Zda jsou tu skutečně veškeré podmínky ručení žalovaných za řečené dluhy žalobcovy, nelze řešiti v tomto sporu, to bude po případě předmětem sporu mezi žalovanými s jedné a věřiteli firmou F. a inž. Karlem a Oskarem J-ovými s druhé strany, jemuž nelze předbíhati. Pro rozřešení tohoto sporu jest jen směřodátným, že si řečení věřitelé činí na část kupní ceny, nyní zažalované, nárok, a že tudíž jest pro žalované nebezpečí, že kdyby celý nedoplatek tržové ceny za mlýn 90.000 Kč zaplatili žalobci, mohli by býti po případě k žalobě oněch věřitelů odsouzeni, by i jim zaplatili jich pohledávky, ač je k zaplacení nepřevzali, čímž by se vlastně kupní cena za mlýn zvýšila o 17.635 Kč 16 h, neboli, že by tento peníz zaplatili vlastně dvakrát. Poněvadž žalovaní nevědí, jak případný spor s těmito věřiteli dopadne a chtějí se ubrániti dvojímu placení, jsou oprávněni podle § 1425 obč. zák. složit peníz ten k soudu. Žalovaní ovšem peníz ten k soudu dosud nesložili, jak podle § 1425 obč. zák. již učiniti byli oprávněni, a není ani jisto, zda peníz ten seženou a zda budou s to, by jej k soudu složili, nicméně uznali nižší soudy souhlasně na povinnost žalovaných peníz ten k soudu složit, patrně v důsledku rozh. nejv. soudu čís. 3175, 3369 a 4747 sb. n. s.,

k nimž se tuto poukazuje. Oprávnění soudu odsouditi žalované k soudnímu složení vůbec není dovolatelem napadeno a netřeba otázku tuto proto podrobněji rozebírat. Žalovaní, nepodavše dovolání, povinnosti té se podrobili. Dovolatel doličuje svými vývody dovolacími toliko, že zde není podmínek ručení žalovaných za dluhy žalobcovy proti věřitelům, firmě F. a inž. J-ovým, podle § 1409 obč. zák., zejména, an prý mlýn, ježž žalovaní koupili a převzali, nebyl jediným jměním žalobcovým, mělť prý žalobce ještě jiný majetek ve výši asi 5.000 Kč, žalovaní při převzetí mlýna neměli prý vědomosti o uvedených dluzích žalobcových a nemusili o nich věděti, předloženo prý jest pouze knihovní těleso a toto není prý kusem majetkovým ani podnikem ve smyslu § 1409 obč. zák.; kdyby byli žalovaní zaplatili celou trhovou cenu, nebyli prý více nikomu právi z dalších dluhů žalobcových k mlýnu se vztahujících, poněvadž zaplacením hypotekárních věřitelů vyrovnají skutečnou cenu mlýna. Tyto vývody mohou snad míti důležitost a rozhodnou váhu ve sporu věřitelů firmy F. a inž. Karla a Oskara J-ových proti nynějším žalovaným o zaplacení zmíněných pohledávek 5.483 Kč 63 h a 12.151 Kč 55 h, jsou však nerozhodné pro tento spor, v němž jde pouze o to, jsou-li zde podmínky složení podle § 1425 obč. zák. Rovněž tak je pro tento spor zcela lhostejno, zda bude moci žalobce pokud se týče jeho opatrovník, následkem toho, že trhová cena 90.000 Kč nebude mu zcela zaplacená, nýbrž část její k soudu složena, uspokojiti všechny hypotekární věřitele, zejména, zda bude moci uspokojiti aspoň z části posledního hypotekárního věřitele G-a, jak mu to opatrovník žalobcův slíbil, neboť nebylo ani tvrzeno, tím méně prokázáno, že žalovaní se G-ovi zaručili, že bude jeho hypotekární pohledávka z části žalobcem tvrzená uspokojena a proto se nedotýká způsob, jakým mínil opatrovník žalobcův s útržkem za mlýn naložiti, nikterak práv a povinností žalovaných, to ani tehdy ne, když způsob ten opatrovnícký soud schválil. Nižší soudy neposoudily tedy případ mylně po právní stránce (§ 503 čís. 4 c. ř. s.), když na tyto okolnosti nekladly váhy. Poněvadž uvedené okolnosti, na které dovolatel klade takovou váhu, jsou pro rozsouzení tohoto sporu nerozhodné, nebylo potřeba ani zjišťovati, jak si dovolatel přeje, ze spisů opatrovníckých ani z knihy pozemkové, zda lze nyní provésti usnesení opatrovníckého soudu učiněná ohledně způsobu provedení prodeje mlýna, nebylo třeba zjišťovati, zda si věřitelé firma F. neb inž. Karel a Oskar J-ovi vyhradili k dodaným věcem právo vlastnické, či zda věci ty se staly součástí mlýna, nebylo potřebí dále zjišťovati pravost pohledávek těchto věřitelů lístkem dodacím neb jich žalobami a rozsudky.

Čís. 8284.

Ujednána-li za sprostředkování zápůjčky odměna pro případ, že skutečně dojde k zápůjčce, jest nárok na dohodné podmíněn skutečným vyplacením zápůjčky.

(Rozh. ze dne 8. září 1928, Rv I 1841/27.)